

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 150 Lei
Pe jumătate . . . . . 75 Lei
In străinătate . . . . . 300 Lei

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaș, jud. Târnava-Mică
Intemeietori: † AL. LUPEANU-MELIN și IULIU MAIOR
Director IULIU MAIOR

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Intru mulți ani Stăpâne!

— Împlinirea a 20 de ani de păstorire a P. S. Sale Iuliu Hossu —

Anul acesta s'au sărbătorit la Cluj de cântă întreaga diecesă, 20 de ani de păstorire a P. S. Sale Dr. Iuliu Hossu episcopul Cluj-Gherlei.

Intreg poporul și clerul din diecesă, prin delegații lor, au ținut să cinstească munca necurmată a păstorului lor în împlinirea grelei misiuni la care a fost chemat de Dumnezeu. Căci într'adevăr misiunea de arhierie este cât se poate de grea și răspunderea care apăsă sufletul său cât se poate de mare.

Chemat să ia conducerea diecezei, în anul 1917, după moartea unchiului său, episcopul Vasile Hossu, moștenirea sa a fost din cele mai grele.

Erau vremuri de cumplite furtuni. O lume întreagă era înclăștată în cel mai mare război din câte se văzuse. Dela un capăt la altul al Europei curgeau valuri de sânge. Răsuna plânsul a milioane de rădăve, orfani și schiloși, și se prăbuseau împărății și tronuri puternice și mari. În lume se sădănuau tot felul de învătăuri trdătoare și de destrămare socială, iar a căminele pustite și arse se întorceau oameni cu sufletul otrăvit de ură și clătătat de îndoielă.

Acum în fruntea unei dieceze trebuia un om care să știe cobori pacea în suflete și aducă alinare și să trezească nădejdele le mai bine. Un om de seamă, o minte luminită și un suflet gata de jertfă, care să ste în stare a duce la izbândă biserica lui Cristos. Și noul ales a știut să facă față acestor împrejurări. Coborând dintr'o veche familie preoțească, cu alese însușiri intelectuale și sufletești, el aducea cu sine toată însufiețirea și puterea de muncă proprie familiet sale, tot sufletul eroic și gata de jertfă al unui șir lung de preoți ardeleni.

Dela început a călcat pe urmele mărețului său unchi și înaintaș în scaunul arhieresc, Vasile Hossu. Alesese lui însușiri, învătășirea lui plăcută și vorba lui atrdătoare l-au făcut în curând unul din cei mai populari arhieret români.

Deși tânăr s'a dovedit conducător des-olnic și încercat, care și-a condus biserica mereu pe drumul izbândii și al înfloririi. S'a dovedit vrednic de marii săi înaintași ca și aceștia, a muncit și el dela început pentru ridicarea bisericii și neamului său. arhieret la parte la marele act al unirii dela 1 Decembrie 1918 și este unul din conducătorii și însuflețitorii acestei mișcări.

Acest drept, câștigat după atâtea jefse, el a continuat să-l apere în toți anii păstoririi sale.

Atunci când s'a încercat lipsirea bisericicii sale de drepturile ei firești, ca un apărător nelnicricat și dăru, s'a ridicat și el alături de ceilalți arhieret. Ca un adevărat părinte a coborât în mijlocul fiilor săi sufletești, a căutat să le cunoască lipsurile și necazurile, să țină mereu legătura cu preoții și poporul său. Aproape n'a rămas sat și cătun cât de mic nevizitat de neobositul arhieret.

Pentru încreștinarea și mântuirea sufletelor lor a consacrat peste 115 biserici, și a sprijinit pelerinajele la mănăstiri.

Suflet larg și înțelegător, nu putea rămânea nemișcat în fața lipsurilor în cari se sădăteau preoții după o viață de muncă și jertfă, și a sădăruit la cei mai mari ai țării, să le îmbunătățească soarta și să le dea o pensie omenească.

A sprijinit și apărât școlile normale din Gherla, iar în orașul cu noua reședință episcopoească a înălțat unul din cele mai falnice monumente de cultură, Academia de Teologie.

Numeroasele înfăptuiri legate de numele său îl trec încă de-acum în șirul marilor arhieret pe cari îi pomenește istoria și de cari poporul își aduce cu drag aminte.

Intru mulți ani, Stăpâne!

Câte biserici mai sunt în Moscova

Se știe că cel mai mare și mai înverșunat dușman al bisericii este bolșevismul. Lupta lui împotriva credinței este cunoscută din știrile cari vin din Rusia și din cele ce se întâmplă în Spania. Dar credința este ceva cu mult mai puternic, ca să poată fi desrădăcinată din suflete de niște oameni.

Așa numai în Moscova, cu toate sforșările lui Stalin de a scoate afară religia, mai sunt încă 40 de biserici, cari sunt totdeauna pline de credincioși. Din cele 2 milioane 800 mii de locuitori ai Moscovei, mai mulți de jumătate sunt credincioși și cereștează regulat biserica.

Poliția se teme să ia măsuri în contra lor, căci ar provoca mari turburări în rândurile populației, care tot mai mult se întoarce către Dumnezeu.

Isus plinește legea

Isus a cinstit Legea Veche, de aceea a spus: »Să nu gândiți că am venit să stric legea sau prorociei, n'am venit să o stric, ci să o plinesc« (Matei 5, 17). Și de fapt el a împlinit intru toate cele 10 porunci, de aceea a și putut spune cu fruntea ridicată: »Cine dintre voi mă va dovedi vinovat de păcat?« (Ioan 8, 46). De aceea a și recomandat Isus tânărului bogat, să țină poruncile, dacă vrea să intre în viață. (Matei 19, 17).

El a ținut până și legile de mai puțină însemnătate.

Indată ce este de 12 ani, pleacă, împreună cu părinții, la Ierusalim, ca să se închine în biserică. El a plătit chiar și darea bisericii, dupăcum vedem la Matei 17, 27. Iară la sf. Luca ni-se spune că »a intrat, după obiceiul său, în ziua sâmbetei, în sinagogă, și s'a sculat să ce-tească« (Luca 4, 16).

Unde a fost lipsă a întregit Legea Veche.

Astfel în vorbirea de pe munte pretinde ca oamenii să țină legea și să nu o desprețuiască, de aceea zice: »Poruncă nouă vă dau vouă, ca să vă iubiți unul pe altul« (Ioan 13, 34).

Fariseii de pe vremuri țineau numai litera legii, de conținutul legii nici că le păsa.

Tot ce făceau era numai ca să pară drepti în fața oamenilor. Legea lui Moise prescria anumite spălări, deoparte ca să-i dedea pe oameni la curățenie, iară de alta, pentruca să le aducă aminte de curățenia lăuntrică. Fariseii cunoșteau 26 de feluri de spălări externe, de curățenia lăuntrică a sufletului însă nici că le păsa. Legea sâmbetei a fost dată pentru mărirea lui Dumnezeu și pentru binele oamenilor, fariseii însă credeau, că împlinesc legea dacă nu fac sâmbăta mai mult de câteva sute de pași afară de oraș. De aceea le-a și zis Isus: »Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici, că zeciuți izma și măraru și chiminul, și ați lăsat cele

mai grele ale legii, milostenia și credința (Matei 23, 23).

Fariseilor le era destul dacă nu erau jefuitori, nedrepti, preacurvari ori păcătoși publici, pe când Isus cere mai mult, adică supunerea postelor și gândurilor noastre legii Domnului. De aceea zice: »Tot pomul bun poame bune face, iar pomul rău poame rele face. Nu poate pomul bun să facă poame rele, nici pomul rău să facă poame bune» (Matei 7, 17—18) și: »omul bun din visteria cea bună a inimii sale scoate cele bune, și omul cel rău din visteria cea rea a inimii sale scoate cele rele. Pentru că din prisosința inimii grăiește gura» (Luca 6, 45).

Isus innobilează ascultarea prin dragoste.

El nu cere ca noi să ne supunem legii din frică, ci din dragoste, așa după cum și copiii cei buni din dragoste și nu din frică se supun părinților. El cere, tot în baza dragostei: »Fiți desăvârșiți, precum și Tatăl nostru cel din ceruri desăvârșit este»

Părintele Iuliu

Știri bisericești

In slujba Prea Sfintei Doamne...
In 21 Nov. — „Intrarea în Biserică”, au fost primite solemn în Reuniunea Mariană și Cultul Preasfintei Inimi a credincioșilor din Șimleul Silvaniei, vreo 40 de de noi membri. Promovarea a fost făcută de către p. Dr. Titus Mălău, prof. la Academia de Teologie din Cluj. Această Reuniunea e condusă cu mult zel, de către Doa Silvia Iepureanu.

In cinstea Preacuratei Fecioara Maria. Reuniunea Mariană „Imaculata Concepție” a elevilor dela Școala Normală de Conducătoare din Șimleul Silvaniei, sub conducerea p. profesor Andrei Plăianu a aranjat în 21 Noembrie o foarte frumoasă și bine reușită serbare religioasă. Serbarea s'a deschis printr-o cântare religioasă, cântată de corul elevilor,

a urmat apoi conferința p. canonic Tit Mălău despre: „Spirit marianist în zilele noastre”. Iar la urmă s'a jucat și o piesă religioasă „A fi regină”. Rolurile au fost foarte bine jucate de membrele Reuniunii. Serbarea a reușit peste așteptări. Venitul a fost destinat Orfelinatalul Reuniunii Femeilor Române Sălăjeu.

Misiuni populare. În Șercala în zilele de 4—6 Dec. se vor ține misiuni populare fiind conduse de p. Gheorghe Simu, adm. protopopesc în Dumbrăveni.

Serbare școlară

Duminecă, în 28 Nov. 1937, Reuniunea Mariană a Școlii Normale de fete, a aranjat, în sala de gimnastică dela Institutul Reconștituției, o frumoasă serbare religioasă.

A fost ales un program bogat, mișcător și instructiv.

Ședința s'a deschis prin un punct de cântat de membrele Reuniunii conduse de Doa prof. V. Pop, după care a urmat cuvântul de deschidere rostit de prezidenta Reuniunii, d.șoara Alexandrina Bălan.

S'a jucat apoi o dramă intitulată „Irina” de Ana Maria Villanova, o piesă din care se pot învăța multe lucruri bune și folositoare. Aci se arată puterea mare ce are exemplul bun asupra celor din jur. Irina, fiică de conte, numai prin purtarea sa, prin bunătatea inimii sale, prin milostenia sa, prin iubirea ce-o avea față de toți ai casei, a ajuns, ca să aducă din nou pacea și fericirea în sânul familiei.

Mișcătoare a fost și sceneta alegorică executată de d.șoarele Ana Stodeanu și Maria Secu, în care se arată, cum un suflet oropsit chiamă pe Hristos, știind că numai El e cel ce dă liniște și mângâiere.

Mult a ostenit pentru buna reușită a serbării p. Ciungău, precum și toate membrele Reuniunii, dându-și bine seama că munca lor nu va rămânea fără roade.

B. B.

Zi de praznic la Făgăraș

Parohienii istoricului Făgăraș, folosind prilejul binevenit — împlinirea a 150 ani dela întemeierea vicariatului, a 40 ani de preoție și 25 ani de protopopie-vicariat a actualului titular, p. Moise Brumboiu, — au hotărât o comemorare, care s'a și sărbătorit în duminică din 7 Noembrie 1937 cu rezultat strălucit.

Biserica istorică, fosta catedrală alui Iacoccașiu M. cu Cămin, episcopul muceșean, care a tras sex dinții brazdă în ogrorul redescoperirii neamului, — biserica Brâncoveanu —, împodobită cu flori și lumină electrică, s'a dovedit prea mică de rândul acestor să cuprindă pe toți fiii ei și pe reprezentanții autorităților civile, militare, școlare și ai confesiunilor adunați la această serbare.

Sf. liturghie a fost oficiată de p. vicar Moise Brumboiu asistat de 12 preoți din vicariat. Răspunsurile le-a dat corul condus de învățătorul director, d. Toma Bălan. După sf. liturghie s'a slujit un parastas pentru cei 13 vicari morți și pentru foștii preoți ai bisericii dela unirea cu Roma încoace.

S'a citit apoi adresa I. P. St. Mitropolit Alexandru, în care trimite binecuvântarea Sa arhierescă clerului și poporului din vicariat și în care felicită pe actualul vicar — al 14-lea în serie — pentru activitatea sa, vreme de 40 ani, urându-i „sănătate și vigoare, ca să slujească bisericii și neamului cu aceeași dragoste ca și în trecut”.

Părintele vicar a fost apoi salutat în numele preoțimii de On. Gheorghe Boeriu dela T. Recea, după care sărbătoritul, în ton emoționat făcând câteva priviri în trecutul vicariatului și în al său, a mulțumit parohienilor

Foița „UNIRII POPORULUI”

Colinda lui Sâmbicoară *)

Cesta-i domnul bun
Boierul bătrân
Bun gând ș-o gândit,
Bun prâns ș-o gătit,
Da la prânzu lui
Pă cine-mi chiema,
Tot oameni d-ei buci
Boieri d-ei bătrâni.
Pă cine chiema
Toți mi-l d-asculta,
Numa nu venea
Sfântul Sâmbicoară.
Și el d'-aștepta
Pân a tria zi
Tot cu mese 'ntinse
Cu făclii aprinse,
Jur în jur de mese
Cu scaune dîreșe.
Dacă el vedea
Că nu mai venea
Și el că se lua
Pă Iordan la deal
În piatra lui Iordan
Prin cei brazi înalți;
D-acolo-ntâlnea

*) Sântu Nicolae.

Pă sfânt Sâmbicoară.
Cu cupa 'nchina,
Din fîpău îi da.
— „Sfinte Sâmbicoară
Di-ce n-ai venit,
Când și-am poruncit?” —
Sfântu Sâmbicoară
Din gură-mi grăie
— »Cesta-i domnul bun
Boierul bătrân
Eu aș fi venit,
Da m'am săbovit
Că mi-am d'auzit,
Că s-or innecat
Noauă corăbioane
De-ale soarelui.
Și eu că mi-am curs
Sus pe mări în sus,
Șapte le-am dî scos,
Doauă le-am d'intors
La bun vad de scos.
Du-na i dintre ele
Soare cân' răsare
Sus în prânzu mare,
D-alta d'ntre ele
Luna cân'-îi plină
Sus și după cină».

Culeasă în Păucinești la anul 1896 dela Ion Huniadi, econom din Zăicani județul Hunedoara, prin Ștefan Țarină, învățător.

Mătușa Paraschiva

E mult de când sub glia rece din cimitirul Vălenilor își doarme somnul dulce mătușa Paraschiva. Mormântul e pustiu și năpădit de iarbă. Doar o cruce de lemn, roasă și ea de urgia vremilor, a mai rămas ca semn de amintire... O salcie pletoasă, sădită de mâinile nepoțelilor pe mormântul bunicii, își scutură frunzele îngălbenite la fiecare sfârșit de toamnă.

De mult s'a dus și mătușa Paraschiva și din negura anilor trecuți azi abia dacă chipul ei, ce spânzură de un perete afomat a căsuții rămase din strămoși, mă face să mi-o mai reamintesc. E învelită în valul alb ca 'n zi de sărbătoare și privește în față icoana Precistei cu pruncul în brațe.

Necazurile n'au cruțat-o și i-au săpat brazde adânci pe față și fruntea bătută de vreme. Doar ochii mari albaștrii i-au rămas tot vioi, ca odată în vremea tinereții. Așa am știut-o pe mătușa Paraschiva, mică de stat cu mersul mărunț și cu fața de sfânta duminică.

De câte ori da pe la bunica de se întâmpla să rămână mai multe zile, seara după cină la pâlăitul focului din vatră, o rugam să-mi spună povestea cu „feciorul de împărat”. Și 'n glasul ei dulce, cu mintea-mi de copil, adeseori rătăceam prin locuri neumblate, prin poezi cu râuri de lacrimi și prin păduri cu frunze de aur. Dar somnul mă cuprindea pe neașteptate și adormeam în

...colegilor preoți, precum și reprezentanților tuturor oficiilor, armatei, confesiunilor și conspiciilor veniți din acest prilej.

A urmat la locuința vicarială recepția, la care s'au prezentat: prefectura județului, delegații armatei, primăria orașului, reprezentanții confesiunilor din oraș, directorii școlilor medii și primare, serviciul sanitar, revizorul școlilor, preoțimea din vicariat, prieteni și sărbătoritului din oraș și din provincie, Reuniunea (semilor ortodoxe, ea să se încheie cu Reuniunea femeilor gr. catolice din Făgăraș.

Încântat de manifestația plină de căldură ce i-s'a dovedit din toate părțile, părintele vicar Brumboiu a mulțumit tuturor emoționat până la lacrimi, și având pentru toți cuvinte potrivite momentului solemn.

A urmat apoi un banchet de peste 100 persoane în sala restaurantului „Mexico”, unde au luat cuvântul dl. Dr. Andrei Micu, notar public, care aduce laude păr. Brumboiu pentru întreg trecutul său de preot și luptător român, d. prefect Paltineanu, în numele județului și alți mulți. T tuturor le-a răspuns sărbătoritului.

La orele 5 d. m. s'a ținut festivalul aranjat în sala festivă a Prefecturii, unde delegatul I. P. Sf. mitropolit, Ilustritatea Sa Dr. Viștor Macaveiu, vicar general, citește conferința anunțată. Conferința a fost precedată de 2 coruri conduse de d. Aurel Iodășcan, profesor de muzică la Școala Normală de învățători, și o declamație a tinărului Ioan Penteș și urmată de alte 2 coruri conduse de ds. Florica Roșca profesoară de muzică la Gimnaziul de fete.

Atât conferința care a tratat istoricul țării Făgărașului de când sunt urme de eroici despre ea, și motivele întemeierii vicariatului Făgărașului și influența binefăcătoare a activității pe teren bisericesc, cultural și național a foștilor titulari, cât și producțiile corale au fost răsplătite cu aplauze îndelungate din partea publicului select care umpluse sala prefecturii. Astfel s'a încheiat această zi solemnă a parohiei Făgăraș.

Cronica

Ce scriu cetitorii despre Al. Lupeanu-Melin

In memoria lui Alexandru Lupeanu-Melin

Moartea așa de timpurie a răpit pe Alexandru Lupeanu. S'au exprimat păreri de rău sincere din toate părțile, pentru că răposatul le-a meritat. Funcțiunile sale multiple le-a îndeplinit cu onoare, apoi a fost un mare meșter în ferecarea literară a slovelor.

Totuși a rămas ceva nespuse, cum s'ar sice, a rămas neexprimată durerea ținutului care l-a cunoscut, cercul acela mic al copilăriei, de unde a pornit el din biruință în biruință.

Alexandru Lupeanu, nepotul popii Olar dela Ciuciu, a crescut și a pornit spre văltoarea vieții din comuna Ciuciu. Aici a îndrăgit el apele Mureșului, dealurile Găbudului, pădurea Leurda. De aici a plecat în excursii literare la Sânmărtin, la Botex, seara aici a ascultat poveștile uncheșilor și a mătușilor bătrâne despre întâmplările din Iobăgie, despre istoriile din 48, cu Bem, Kossuth și chenteși despre tribuni și toate acestea amintiri din copilărie — mai târziu — au fost evocate atât de plastic și sugestiv, încât formează — în parte — gloria lui literară.

L-am cunoscut pe Alexandru Lupeanu, când era elev de liceu în clasele superioare, l-am admirat atunci pe când era „cârlicuș”, adică teolog pentru ținuta lui, pentru îndrăselnela cu care l-am văzut vorbind cu Gaspăr Ianoș, fost proprietar mare în Ciuciu, deputat și inspector școlar, odată la „bocteria” din Ciuciu. Mie, ca unuia mai tânăr, aproape „poțoaală”, mi-se părea acest lucru culmea cetezantei.

Eu, feciorul „birăului” dela Găbud, l-am cunoscut apoi mai de aproape pe nepotul popii dela Ciuciu și am rămas cei mai buni „patrioți”.

Mai târziu — în viață — așa fi voit să mai întâlnesc pe același „patriot” al meu, să povestim despre multe. Eu strănepotul popii Dumitru din 48, care bătrân fiind nu s'a putut duce la oaste și de frica ungarilor sta ascuns, ziua, noaptea în pădurea Leurda. Numai preoteasa (originară din

familia Boeriu din Iclânzel) mai venea să vadă de vite, porci și galițe, până într'o zi preoteasa l-a luat scurt: „Mai hai, popă, acasă, nu sta ca gerunli în pădure” Și popa a mers. Noaptea s'a trezit bietul strămoș cu tropote de cal în jurul casei și la strigăte: „Hol von pop, hol von pop”. „M'ai fript preoteasă”, a mai putut zice popa, dar frica s'a prefăcut în bucurie, căci toată treaba a fost o glumă a popii Simu, ginerele fratelui popii, a popii Vasile Pop dela Gheja și a popii Gherasim dela Ațintiș, cari erau tribuni și erau în drum spre casă din lagărul lui Axente dela Sâncrai.

Aș fi voit să-i mai istorisesc despre ungerii cari n'au mai lăsat nici o slănină în Găbud. Un minunat tablou, fiecare „chenteș” cu slănină în spate, cu câinii satului după ei. Dar pățania diacului Gligor dela Ciuciu, căruia chenteșii după lupta dela „părăul zilei” dela Noșlac, după ce l-au căutat cu balonotele prin paie, i-au tăiat mâna în care ținea ceaslovul. Și alte multe așa fi dorit să povestim — auzite dela bunica, fata popii Dumitru dela Ciuciu, despre luptele dela Iernut, Ațintiș, Noșlac, dar acum n'am cui i-le mai spune.

Pe „patriotul” Lupeanu l-am întâlnit în Blaj acum doi ani, am văzut că e bolnav și nici n'am avut timp de vorbit mult. În treacă l-am întrebat că ce-i cu Niță Zdrenghea, nu-l mai aduce acasă din America. A zămbit trist și ne-am despărțit.

Numai o singură dată m'am supărat pe acest „patriot”. Soția mea era încă bolnavă după o operație grea la spital. Mă pun păcatele de-i pun în mână să citească cartea lui Lupeanu cu implețitul de „conțiliu” comunal „Niță Zdrenghea”. Numai ce s'a pornit soția mea de un răs de-mi era groază să nu se îmbolnăvească de nou și m'am supărat și mi-am zis: „Patriote Lupene, cum poți scrie așa năzdrăvănie, să bagi oamenii din răs la boală mai grea”? Dar fiindcă acest răs n'a avut urmări rele, ci din contră, supărarea mi-a trecut.

Toate acestea acum au luat sfârșit. Eu strănepotul popii Dumitru dela Ciuciu nu mai pot vorbi în viață cu nepotul popii Ioan dela Ciuciu. Patria noastră mică îl regretă pe marele ei dis

liniștea păcii ce cobora din icoana Răstignitului din perete.

Când apoi pleca dela noi, mă prindea de mână, mă scotea afară la ușa tinzii și lăsa să-mi lungească din mâinile-i sfinte câte un ban. Ține-l — zicea ea — și când vei merge la școală, să-ți cumperi carte. Deși atunci de bucurie îi făgăduiam că am să fac după cum îmi spunea, îndată ce pleca, fugeam la bolta lui Ionuț și-mi cumpăram turtă.

Când apoi peste două săptămâni iarăși da pe la noi, îi ieșam înainte și o rugam frumos: „Mătușă Paraschivă — te rog frumos iartă-mă și acum, că nu mi-am cumpărat carte”. Știa, biata mătușă cu cine are de lucru. Eram un împelițat de copil, care toată ziua mă hărțuieam cu Liviuțul popii cu rotilele pe dealul lui Duma și cartea... mai bine să nu-i fi auzit de nume! Aș fi fugit bucuros o zi întreagă, numai să nu trebuia să merg la școală, că tare îmi era urâtă pe atunci.

Toate aceste lucruri le știa mătușă Paraschivă și de aceea mă privea odată în ochi, îmi trăgea o muștrulială strașnică, și apoi îmi spunea buniceului: „Vezi, mă Niță și tu Ană, de copilul ăsta că nu știi ce foc s'o alege de el, nu-i place cartea și numai de prostii se ține. Pune nuiava pe el și dă-l pe mâna dascălului, să-ți-l pue pe roate că altfel va fi rău. Destul ne amărăm viața sub strein, noi ăștia fără carte, și va fi vai de neamul nostru. Dacă nu ne vom crește copii în carte și în învățătură. Ce fac Ungurii din noi și din legea și limba noastră?”

Așa vorbea atunci mătușă Paraschivă, dar ce păcat că eu n'o înțelegeam și nu-i cunoșteam sufletul ei bun!

Mătușă Paraschivă nu știa ceti și nici scrie, căci pe când era copilă, erau alte vremuri; dar totuși îi plăcea cartea și îi plăcea mai ales să audă pe cineva citind în limba dulce și frumoasă, a neamului. Limba pe care a supt-o deodată cu laptele dela sânul mamei. De aceea mult s'a trudit ea, ca din cei trei copii, pe unul să-l facă om cu carte. Ion era mai bun de școală.

Pe el l'a și trimis la școală la Blaj unde a auzit că sunt școli vestite românești unde copiii buni primesc haine și mâncare dela vlădica și de unde pot ieși domni mari.

Pe Ion ar fi vrut din toată inima să-l facă preot și să ia de nevastă pe fata părintelui Ionaș din sat.

Ce durere a fost pentru ea, când Ion, după ce a terminat clasa a opta, a fost trimis la Roma, să învețe la școlile cele mari de acolo. Cât n'a plâns ea atunci! A mai auzit ea de Roma, de Papa, dar se gândea că prea încet vor trece cei șapte ani și cine știe acolo cum va trăi el copilul cel mai drag al mamei. „Oricum ar fi — îi spunea ea lui Ion în gară, înainte de a pleca trenul — dar tot e țară străină și tot ar fi fost mai bine să fi rămas la Blaj, să te fi făcut și un popă mai mic. Ai fi luat pe Ileana părintelui și ar fi fost bine. Dar Ion n'a rămas și a plecat. Știa el bine ce-i Roma și îi ardea inima când se gândea că

va ajunge să vadă locurile călcate de atâția sfinți și martiri, leagăn și origine a neamului său.

Dar anii cei mulți au trecut unul după altul și după șapte ani Ion s'a întors din Roma în haină neagră de preot apusean. Mult l-a privit și mult s'a minunat mătușă Paraschivă, când l-a văzut așa de mare și așa de frumos. Înima ei de mamă, l-a cuprins cu drag și din ochii ei blajini a lăsat să-i curgă multe lacrimi de bucurie.

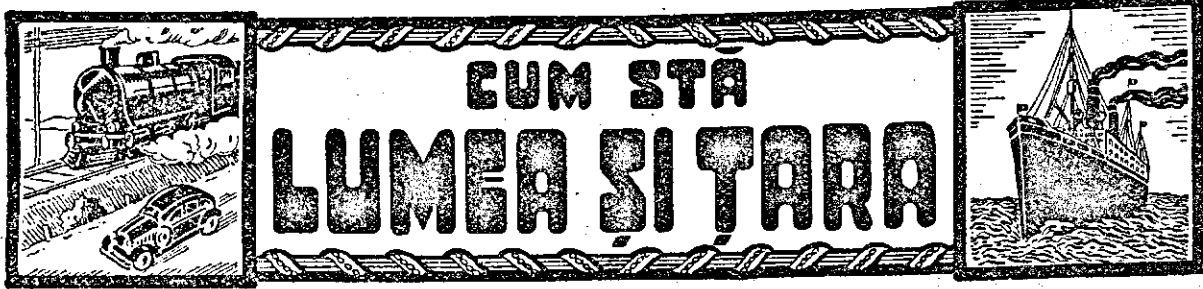
Mult au rămas amândoi în seara aceea de primăvară târzie pe podmodul de dinaintea ușii. Ion i-a povestit rând pe rând viața lui de acolo și a ascultat apoi necazul și suferința mamei în toți cei șapte ani cât a fost dus.

Dar zilele au trecut una câte una și mătușă Paraschivă a căzut la pat și într'un ajun de Bobotează a închis ochii pentru totdeauna. Și în urma stierului ce ducea rămășițele pământești ale mătușei Paraschivă cu fața suptă de durere, Ion își petrecea mama pe drumul veșniciei. Fulgii de nea coborau atunci din cerul cernit de nori, acoperind încetul pe încetul mormântul în glasul stins al părintelui: „Odihnește doamne pe roaba ta... Paraschivă”.

A doua zi mormântul l-am găsit singur și pustiu, învăluit de o mantă albă de zăpadă.

Atâta e tot, ce mai pot culege azi din amintirile trecute ale copilăriei despre mătușă Paraschivă.

A. Moisiu

Frământări în lumea largă

Di Iuliu Maniu șef al partidului național-țărănesc — Mari pregătiri de alegeri — Din Rusia — De pe frontul din Spania — Luptele din Răsărit — Ce se mai petrece în Palestina

Noul șef al partidului național-țărănesc

D. Maniu a pășit din umbră și tăcere. La București, spre bucuria întregului partid, marșul său a fost proclamat șef al partidului național-țărănesc.

Venirea dlui Maniu în fruntea partidului a trezit noi nădejdi de învingere în rândurile național-țărăniștilor, deși fiind cunoscut ca un valnic luptător, om de cinste și de caracter, înzestrat cu mult tact și simț politic.

Va lupta, ca și în trecut, pentru libertate și dreptate, pentru a feri o țară și a crea o Românie mai dreaptă și mai bună.

Național-țărăniștii strâng rândurile în jurul dlui Maniu și se pregătesc de luptă.

O mare înțelegere politică

În țară este fierbere mare. Partidele și-au fixat candidații și se pregătesc de propagandă. Peste țară de-acum se vor năpusti iar o ploaie de agenți și candidați, cari vor cere voturile pentru ei.

Gavrnul dlui Tătărescu își cam teme situația și caută să încheie mereu acorduri cu partidele de opoziție. După cartelul (înțelegerea) făcut cu Sașii, mai nou vine știrea că dl Tătărescu ar fi încheiat un cartel și cu partidul Rutenilor din Bucovina.

Partidele din opoziție se pregătesc și ele însă de luptă și cer alegeri libere. Pentru a nu se mai ajunge la situația din trecut când sate întregi au fost oprite dela vot, d. Maniu a făcut o înțelegere cu șeful partidului „Totul pentru țară”, d. C. Z. Codreanu, și cu d. G. Brătianu. Toate aceste trei partide vor înceta de-a se mai ponegri unul pe altul, își vor expune cinstit programul și vor lupta ca alegerile să fie libere și să nu se fure voturile.

Frământări la Vaidiști

Înțelegerea făcută cu guvernul Tătărescu, de-a merge împreună în alegeri, a trezit vîr nemulțumiri în rândurile „Frontului Românesc”.

părut, căci cine ar mai introduce în literatură niște sate mitite ca Ciuciul, Găbudul, și Botezul. Cine va mai evoca din trecutul acestor comune întâmplările vechi? Cine?

Am trecut zilele trecute Mureșul la Ciuciul, cu luntrea pe inserat și mi-se părea prin ceață că toate dealurile sunt pline de „chinteși”, de iobagi români eu lănci, cu coase și topoare în mâni. Mi-am aruncat privirea spre pădurea Leurda — atât de dragă lui Lupeanu — și parcă valurile Mureșului se izbeau cu mânie în țărături.

A murit domnișorul popii, Alexandru, a murit scriitorul care a aruncat un vâl de glorie peste satele noastre. Văd lacrimi în ochii multora. A fost al nostru până nu a fost și al altora! Dumnezeu să-l odihnească în pace.

Păr. Oprinca

Mai mulți fruntași, în frunte cu d. Emil Hațieganu, au părăsit partidul trecând la național-țărăniști. Au mai intrat în același partid și o mulțime de generali pensionari din armată.

Ce se mai petrece în Rusia

După ce și-a omorât generalii și mareșalii, Stalin, crudul conducător al Rusiei, s'a gândit să facă o curățenie generală și între mult iubii lui ambasadori. Le-a venit acum rândul lor lor și se spune că va veni în curând și rândul lui Litvinov, ministrul de externe al Bolșevicilor.

Nu-l de mirat nimic în asta, așa sunt deprinși ei, să tale și să spânzure și când nu mai au prizonieri, încep să se omoare între ei.

Din Spania

Pe fronturile Spaniei până acum situația este aceeași. În cele două taberi se fac mari pregătiri în vederea luptei hotărâtoare și se așteaptă cu înfrigurare ziua când se va hotări soarta Spaniei.

Bolșevicii pierd tot mai mult nădejdea biruinței, mai ales de când Rusia a început a trimite arme și ajutoare și în China.

Naționalii sunt însă tot mai încrezători și generalul Franco a declarat, deși Anglia s'a arătat gata să mijlocească o împăcare, că el nu admite nici o înțelegere cu bolșevicii, aceștia să lupte sau să se predea. El nu se va opri până nu va câștiga războiul pe calea armelor și cei vinovați să-și ia pedeapsa.

În ultimele zile pe fronturile dela Nord trupele naționaliste au început să se miște în deosebi în sectorul Guadarama și regiunea Jarama. Armata naționalistă a atacat în toate părțile.

În urma foametei care a izbucnit în ultimul timp, situația populației din Madrid este cât se poate de grea. Spitalele sunt pline de bolnavi și suferinzi și zilnic mor sute de oameni de foame și suferințe. Din această cauză au și avut loc unele ciocniri între populație și poliție.

Va putea fi înlăturat războiul din Europa?

Iată ce răspunde trimisul la Londra al Statelor-Unite. Frământări mari sunt în Europa și situația este cât se poate de încordată, dar dacă până acum n'a izbucnit războiul, poate că el va fi înlăturat și pe viitor.

Războiul din China

Înaintarea japonezilor pe toate fronturile este fulgerătoare. Aviația și artileria japoneză au deslănțuit un puternic bombardament asupra orașelor Uciug și Usih, două mari centre industriale, și în cele din urmă Usih a și căzut.

Se crede că lupta decisivă se va da în apropierea orașului Nanking. În jurul cărui Chinezii au și ridicat puternice întărituri pe o linie lungă de peste 20 Km.

Spre acesta se îndreaptă și trupele japoneze iar aviația japoneză a și început bombardarea lui.

Chinezii au primit și ei în ultimul timp furtării noi și au trecut la atac. Le-au venit mai ales avioane și muniții multe din Rusia.

Se spune că japonezii trimit încontinuu noul trupe și material de război spre Nanking, în vederea luptei decisive pentru cucerirea acestui oraș.

Orașul Shanghai a trecut în întregime sub administrație japoneză și sunt temeri că întreaga concesiune internațională, adică partea aceea din țară unde locuiesc europenii, va fi ocupată de japonezi.

Marele agitator al Arabilor împotriva Angliei a fost omorât

Șeful Farhan, marele dușman al Englezilor și întefitorul revoltelor din Palestina, a fost prins de Arabi și executat. Moartea lui a produs o vie impresie în întreaga țară și a provocat mari manifestații. Guvernul englez a luat aspre măsuri pentru menținerea ordinii, cu toate acestea însă turburările continuă. În mai multe locuri au avut loc atacuri asupra soldaților și poliției.

Telegrama M. S. Regelui către I. P. S. Mitropolit Alexandru

I. P. S. S. Mitropolitului
ALEXANDRU NICOLESCU

Blaj

București, Palatul Regal.

Mulțumirile Mele pentru sentimentele de dragoste și credință a Agrului.

ss. CAROL

Din Țara Oltului

La școala primară de stat din Șercaia, a fost numită ca măestră de lucru manual și de gospodărie, dna Ecaterina Alexandru Anghelescu. Într-o sală, amenajată spre acest scop, elevele din cursul supra-primar (elevele din cl. V—VI) iau lecții de lavaj, pe lângă lucrul manual (cusături), și arta de a găti mâncările. Sub conducerea dnei Anghelescu elevele gătesc zilnic diferite mâncări și la amiazi ele mănâncă la școală. Este acesta un început bun și în felul acesta viitoarele soții și mame vor fi totodată și bune gospodine la casele lor.

În zilele acestea a avut loc sfârșirea școlilor primare din Comăna de sus și Veneția de sus, în cadrul unor frumoase serbări culturale. La aceste solemnități au asistat și dnl: Dr. Ioan Bărsan, prefectul județului, Grăia Novac, rev. școlar, presum și o mulțime de intelectuali și plugari din acele localități și de prin comunele din jur.

Bezprizornii

Ce sunt acești „Bezprizornii”? Cuvântul este rusesc și arată pe flămânzii și haimanalele Rusiei. Ei sunt copiii nimănui, icoana foamei și a sărăciei. În Rusia nu mai este familie, acolo copiii sunt ai Statului și ai nimănui. Cărțile aceluia cari au călătorit prin Rusia cuprind lucruri deosebite sfâșietoare despre acești bezprizorni.

Un „bezprizorn” n'are locuință, n'are familie, doarme sub cerul liber, hoinărește și fără până n'adâncul nopții.

Și sunt mulți acești copii părăsiți. Pe străzile orașelor umblă mii de copii, adevărate batalioane de flămânzi, scormonind gunoaiele, jefuind și prădând prăvăliile și comisariatetele.

STIRILE SĂPTĂMĂNI

Ceice ne trimit anunțuri sunt rugați, să binevoiască a ni-le trimite de așa, ca până cel mult luna să le avem la Administrație, altfel nu pot apărea în numărul de Duminică.

Pildă de urmat. În lupta împotriva bolșevismului Polonezii s'au arătat cât se poate de vrednici, nu numai pe câmpul de luptă, dar și acasă. Acum au hotărât ca dealungul granițelor dinspre Rusia să ridice cruci și bisericuțe, carii, luminate în timpul nopții, să fie văzute până departe în țara bolșevicilor. Aceste luminițe vor trezi dorul de rugăciune și pocăință în sufletele rușilor și vor întări pe cei credincioși în credință.

O explozie într'un tramvai. O groznică nenorocire s'a întâmplat zilele trecute în tramvaiul 96 din București. În vagon s'a suit un călător cu un pachet plin cu material explozibil. Fiind așezat pachetul în apropierea unei țigări, acesta s'a aprins, provocând o mare explozie în urma căreia întreg tramvaiul a luat foc, arzându-l pe călători și pricinuindu-le numeroase răni.

Un divorț între bătrâni. Îți vine să râzi, dar mai repede îți vine să cazi pe gânduri, când vezi atâta ușurătate și nepăsare în lume. America este cunoscută ca țara divorțului, dar de obicei despărțirile aveau loc între cei tineri nu și între bătrâni. Mai nou vine știrea că boala divorțului a intrat și între cei bătrâni. Așa la tribunalul din Nashville din America s'a prezentat o bătrână de 83 de ani, care a cerut despărțirea de soțul ei, ceva mai tânăr, în vârstă de 82 ani, pentru motivul că aceasta ar înșela-o. Nu se știe, dacă tribunalul i-a despărțit sau i-a osândit pe necredinciosul soț, să se cumițască și să trăiască pe mai departe lângă soția sa.

A murit regele țiganilor. Nu de mult a murit la Londra bătrânul țigan William Johns, care a purtat în viață pomposul nume de „regele tuturor țiganilor din lume”. A trăit 106 ani, și toată viața lui n'a avut locuință stabilă, el a umblat dintr'un loc într'altul. Era cunoscut în toată Anglia, deoarece ca un adevărat rege ce era, purta un costum special: halne verzi și pălărie tare.

Crimă înfloritoare. În vara anului acestuia dispăruse, fără a i-se mai da de urmă, soția inginerului Horak din Praga. Poliția a făcut numeroase cercetări pentru a afla cauza acestei dispariții, dar n'a putut afla nimic și la urmă s'a stabilit că doa Horak s'a sinucis, mai ales că se găsisse pe malul unui râu o pălărie și o străițuță a dispărutei. Părinții ei însă n'au crezut că fiica lor s'ar fi sinucis, ei bănuiau că ea ar fi fost ucisă. După îndelungate cercetări, adevărul a ieșit la iveală. Doa Horak a fost ucisă, și încă în modul cel mai înflorător, de către soțul ei. După ce și-a ucis soția cu'n ciocan, a tălat-o în bucăți pe care le-a vârit apoi în sobă, prefăcându-le în cenușă. Lucrul a durat 2 zile, apoi a luat geanta soției sale, o scrisoare a ei și le-a lăsat pe malul apei ca să se creadă că ea s'a sinucis.

O invenție interesantă și deadreptul minunată este aceea a doctorului S. Pick dela

un institut din Viena. Acest doctor a izbutit să construiască un aparat sub care corpul omenesc să se vadă de 700 de ori mai mare decât este. Inalțimii-vă un trup de om, cât un munte, pe lângă care privitorul să fie numai cât o furnică. Minunea asta se va întâmpla însă numai în dosul sticlelor dela mașinaria neamțului. Toate organele omului vor fi mărite foarte mult. Inima va apărea ca un larg bazen de câteva zeci de metri — dela care pleacă țevi mari în toate părțile. Această descoperire se crede că va fi de mult folos în medicină, putând fi studiat corpul omului în întregime până în cele mai mici amănunte.

Un stomac scump este acela al vestitului fahir indian Hadji Ali, mort nu de mult în Anglia la Wolmerhupton. Acest fahir avea cel mai ciudat stomac din lume, putea înghiți tot felul de lucruri: ceasornice, țigări aprinse, broaște v. l. Trupul lui va fi trimis acum în America la un institut de cercetări a lui Rockefeller, care a oferit 50.000 lei pentru stomacul vestitului fahir.

Dela Camera de Muncă Arad. Muncitorii, funcționarii particulari, meseriașii patroni sunt încunoștințați că listele electorale sunt afișate din 25/XI—5/XII 1937 și stau la dispoziția publicului la sediul Camerei de Muncă Arad, la Oficiile Județene din Deva, Alba-Iulia și Blaj, la Inspectoratele Muncii, Casele Asigurărilor Sociale din Circumscripția Camerei.

Condamnat pentru că lăudase pe bolșevici. Pe trenul dintre Arad și Curtici între taxatorul d. Rădulescu și lucrătorul Ilie Trif s'a legat o convorbire. În cursul acestei convorbiri Ioan Trif a început să laude pe comuniștii din Spania și guvernul lor, ba în laudele lui a mers așa de departe încât a spus că n'ar fi rău să fie comunism și în România. Supărat de acest lucru — taxatorul Alex. Rădulescu i-a tras câteva palme lui Trif, apoi l-a dat în judecată, care l-a condamnat la 6 luni închisoare și 10.000 lei amendă.

Un fârg cum mai rar se vede. La târgul dela Sinederevo (Serbia) s'a făcut un schimb cum mai rar se întâlnește. Țăranul Srdanovici a vândut unul alt țăran pe soția sa tânără și frumoasă, în schimbul unui măgar bătrân de peste 20 de ani și a unei capre. Srdanovici se afla cu nevastă-sa la târg. Aici el a văzut un măgar la un țăran, cu care a făcut războiul și care pe frontul dela Salonic i-a scăpat viața din o întâmplare nenorocită. Fiindcă doria foarte mult să aibă acel măgar și cum n'avea bani să-l cumpere, fără a sta mult pe gânduri, a dat în schimb pe scumpa lui nevastă. Proprietarul măgarului a primit schimbul și l-a mai dat pe deasupra și o capră.

Furtună mare a bătut săptămâna trecută în insulele Filipine, paslindu-le în întregime. Furtuna a fost atât de puternică, încât a provocat moartea a 180 de persoane și a lăsat fără adăpost 70.000 de locuitori. Pagubele sunt foarte mari — așa că trec de 100 milioane franci.

Unul care voia să-și petreacă. În zilele trecute, pe linia ferată dintre Budapesta și Baia (U. g. r. a) mecanicul unui tren a observat o piatră mare. După grele eforturi a izbutit să oprească trenul la vreme, ca să nu se întâmple o nenorocire. Bolovanul fusese pus de un tânăr în vârstă de 24 ani, care la poliție a mărturisit totul. El a declarat că voia să-și petreacă puțin, văzând cum se întâmplă o mare nenorocire.

Nenorocire. Într'un sat din apropiere de Wilna, Polonia, s'a întâmplat în zilele acestea o groznică nenorocire. Mai mulți săteni fiind la câmp au aflat un obuz din timpul războiului. Neștiind, cum să amble cu el, acesta a explodat, omorând pe 3 dintre ei și răniind greu pe ceilalți.

Inspector nou. Se aduce la cunoștință că dl Inspector Athanasie Gherman din Ministerul Muncii, a fost însărcinat cu conducerea Inspectoratului Muncii Regiunea XIV Sibiu.

Moarte grabnică. Femela Marla Lupu de 52 ani, din comuna Ticușul Nou a fost găsită moartă, într'un pârâu din pădurea comunei Hălmeag. Nenorocita era nebună și auzind, că fratele ei e plecat la pădure după lemne, a pornit în neștiire spre pădure, pe unde a rătăcit până seara târziu. Acolo a căzut de pe o răpă înaltă într'un pârâu cu apă, unde a fost găsită moartă de câțiva vânători din Hălmeag, cari au trecut a doua zi întâmplător pe acolo.

Foc. În comuna Grid a ars șura localitorului Ioan Urdea. Cauzele focului nu se cunosc încă. Postul de jandarmi din Perșani cercetează acest caz.

Furt de cai. Individul, rămași până acum necunoscuți, au furat, noaptea, din grajd, dela locuitorul Andrei Varga din Hălmeag, doi cai. În noaptea aceea Varga auzise ceva șgomot prin curte. El a rămas mirat, cum s'au putut deslega caii dela iesle și cum au ajuns în grădină. A băgat caii în grajd și s'a dus în casă și s'a culcat. Hoții au intrat din nou în grajd și au dispărut apoi cu caii în întunericul nopții.

Unul care a vrut să se scape de nevastă. Un căpitan din marina comercială americană, anume Spencer Bolter, trăia foarte rău cu nevasta. Cum aceasta nu voia să se despărță de el nici cum, americanul s'a gândit, să întrebunzeze un mijloc pe cât de original, tot pe atât de sigur, ca să se poată scăpa de ea. Într'o zi el a urcat-o pe un vapor cu care făcea de obicei călătoriile în Oceanul Pacific. A dus-o pe o insulă pustie din acest Ocean și a părăsit-o acolo, lăsându-i provizii pe câteva luni. După patru luni de groază, ducând o viață aproape sălbatecă, blata femeie aproape nebună a fost văzută de un vapor și dusă înapoi în patrie. Bărbatul ei a fost atât de surprins de această întoarcere, încât a mărturisit totul.

Fala ungarilor

Azul acesta premiul Nobel l-a câștigat profesorul dr. Szentgyögyi Albert dela universitatea din Segedin, pentru că a aflat cum se poate scoate din pipareă vitamina C.

Că să se înțeleagă știrea aceasta, trebuie să arătăm că Nobel a fost un învățat suedez care a inventat dinamita. Prio această invenție el a câștigat o avere grozav de mare. La moartea sa, întâmplată la 1896, o mare parte din avere și-a lăsat-o prin testament pentru pomnirea celor mai mari scriitori, artiști și învățați.

Profesorul dr. Szentgyögyi a înșasat 7 milioane Lei în urma acestui premiu.

Vitaminele sunt ceva nelămurit încă, însă de care însă organismul nostru nu poate trăi. S'au descoperit până acuma vitamine A, vitamine B și vitamine C. Acest profesor a arătat lumii că paprica conține cele mai multe vitamine C.

Ce avem de lucrat în luna Decembrie

Cea mai mare greșală pe care o poate face un plugar este de a sămăna *lucerna* numai în arătură de primăvara. Se va pierde timpul și bani mulți, căci sămânța de *lucerna* costă scump. *Lucerna* nu va putea rezista seestei și va peri, dacă nu va fi sămănată în arătură făcută toamna, care se umple de umezeală.

Să săpăm *pomii* la rădăcină, la 1 metru jur împrejur, astfel apa din timpul iernii va pătrunde mai ușor în pământ.

Pomii cei tineri, mai ales cei plantați în primăvara trecută sau acum toamna, trebuie înveliți cu trestie, paie sau papură până la 1 metru, ca să-i ferim de rozăturile iepurilor.

Magaziile de păstrat grâul și cucurusul să le reparăm, mai ales găurile pe unde pot intra șobolanii și șoarecii. Puneți în găurile acestora păcură, și vă veți scăpa de ei pentru totdeauna. Deasemenea trebuie astupate toate ferestrele sparte și orice gaură pe unde pot intra păsările, cari fac iarna mari stricăciuni în bucate.

Reparați *grajdurile*, puneți geamurile cari lipsesc. Controlați grinzile și scândurile ce au putrezit și puneți altele în loc. Cercetați ca ușa dela podul grajdului să se închidă bine. Nici nu vă puteți închipui, cât frig vine printr'un pod lipsit de uși și de ferestre. Lipiți toate crepăturile din pereții grajdurilor și apoi văruiți pereții. Cu cât grajdul va fi mai curat, mai aerisit și mai luminos, cu atât va fi și vita mai sănătoasă.

Poamele păstrați-le bine în pivnițe și nu le vindeți pe preturi de nimic. La primăvară vor fi foarte scumpe. Pivnițele vi-le văruiți, iar dacă nu sunt tencuite, le afumați cu piatră puioasă. Nu astupați ferestrele pivniței cu paie, căci acelea vă aduc muzezeala. Puneți-le sticle și grijă să se mai aerisească din când în când.

Cum să vindecăm degerăturile

Se presară cu sare de bucătărie patru cepe tăiate mărunt, care sunt lăsate apoi să se moais într'un vas acoperit. Cu zeama obți-

nută astfel se freacă bine părțile degerate, lăsându-se așa peste noapte. Pentru a scăpa apoi de mirosul neșuferit de ceapă, e de ajuns să frecăm acele părți cu câteva picături de lămâie.

Cum ne putem scăpa mai ușor de clojani

Clojanii, gusganii sau șobolanii fug, ca de dracu, de mirosul de păcură. Ca să ne scăpăm de ei, să vărșăm în găurile lor păcură. Urmarea va fi, să vor fugi, mâncând pământul, și-i vor ademeni și pe soții lor, fiindcă nu pot suferi mirosul de păcură.

Mitropolia Română Unită — Blaj

No. 7323—1937.

Concurs

Prin aceasta se publică concurs pentru ocuparea *postului de medic-femele*, pentru instituttele de învățământ și de educație pentru fete din *Blaj*, anume: Internatul școlilor secundare, liceul, școala normală, liceul comercial de fete și școala de gospodărie de fete.

La cererea adresată *Preaveneratului Consistor Arhiepiscopesc din Blaj*, se vor anexa:

1. Certificat de botez, dela oficial parohial respectiv.
2. Diploma de doctor în medicină, în original sau copie autenticată, precum și certificatele de eventuală specializare în vreun ram al medicinei. Se va preferi specializarea în stomatologie.
3. Se va arăta, dacă petenta a obținut dreptul de liberă practică a medicinei.
4. Un curriculum vitae împreună cu certificatele de serviciu, de cumva este cazul.

Retribuția acestui post este în total de lei 3352 lunar. Deocamdată Ministerul Educației Naționale, a aprobat și pentru medicii liceelor salariul unui profesor suplinitor, care se va da tot acestui medic-femele a școlilor, scăzându-se însă, în acest caz, cota de 900 lei, cu care liceul de fete contribuie, la retribuiția de 3352 lei, ce se dă de acasă din bugetele școlilor.

Obligațiunile de serviciu, sunt cele prevăzute în legile și regulamentele Statului, pentru medicii școlari.

Termenul ultim pentru înaintarea cererilor trimbrate în regulă este 15 Decembrie 1937.

Blaj, din ședința consistorială ținută la 2 Noembrie 1937.

Dr. Alexandru Nicolescu,
Arhiepiscop și Metropolit

Judecătoria Mixtă Blaj Secția Cf.

No. 2137—1937 Cf.

Extract din publicațiunea de licitație

La cererea de executare făcută de următorul Nedler Benjamin contra urmăriților Târi Gheorgha și soția Czinzok Maria.

Judecătoria.

A ordonat licitațiunea execuțională la seprivește imobilul situat în comuna Blaj-oraș, circumscripția Judecătoriei Mixte Blaj, cuprinsă în Cf. a somnei Blaj-oraș. Nrul protocolului Cf. 522 No. de ordine A + 1, No. top. 494/16/1, arător în valoare de 5.000 lei, cu prețul de strigare de 3.750 lei, pentru înasarea creanței de 1670 lei bani și interese de 13% dela 15 Iunie 1930.

Licitațiunea se va ținea în ziua de 7 Iunie Decembrie anul 1937 ora 8 a. m. în localul oficial al Cf. Blaj Jud. Mixtă.

Imobilul se va fi licitat nu va fi vândut pe un preț mai mic decât prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar, sau în efecte de cauziune sosotite după cursul fixat § 42 leg. LX din 1881, sau să predea aceluiași delegat chitanța constatând depunerea, judecătorește, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§ 147. 150, 170, legea LX. 1881; § 21 legea XL. 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întregesească imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit (§ 25. XLI 1908).

Data în Blaj la 9 Iunie Sept. anul 1937.

Aj. Director

Judecător Șef

ss. Gh. Drăguș

901 1—1

ss. P. Talpeș

Ministerul Aerului și Marinei

Direcția Domeniilor și Infrastructurii Serv. Terenuri

ERATA

Privind înaltul Decret Regal de expropiere No. 2972 din 21 August 1937, publicat în Monitorul Oficial No. 203 din 3 Sept. 1937.

La art. 1, se va considera No. topografic 575, conform planului anexat.

P. Conformitate

ȘEFUL SERVICIULUI TERENURI

Lt. C-dor av. (ss.) I. Stănculescu

MINISTERUL AERULUI ȘI MARINEI

Direcția Domeniilor și Infrastructurii Serv. Terenuri

CAROL II-lea,

Prin grația lui Dumnezeu și Voința Națională

REGE AL ROMÂNIEI

La toți de față și viitori sănătate

Asupra raportului Ministrului nostru la Departamentul Prezidenției Consiliului de Miniștri și Ministerul de Interne sub No.

Văzând Jurnalul Consiliului de Miniștri No. 2432—937,

AM DECRETAT ȘI DECRETĂM;

Art. 1. — Pe temeiul art. 70, al. 2, din legea pentru modificarea și abrogarea unor articole din legea de expropiere, se declară de utilitate publică, de urgență, în interesul apărării Țării, suprafața de 64 jgăre, 250 stj. patrași, situată în raza Comunei urbane BLAJ, jud. Târnava Mică, proprietatea posesoriatului Blaj-sat, teren pășune.

Art. 2. — Costul terenului expropriat, în sumă de lei 320.000 (trei sute, douăzeci mii) se va suporta de Ministerul Aerului și Marinei, din Fondul Național al Aviației, art. III.

Art. 3 și cel din urmă. — Ministerul Aerului și Marinei este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a Decretului de față.

Dat la București, la 21 Aug. 1937.

CAROL

Președintele Consiliului de Miniștri

ss. Gh. Tătăreanu,

Ministrul Aerului și Marinei

ss. Radu Irimescu,

Ministrul Finanțelor

ss. Mircea Cancicov,

P. Conformitate

Șeful Serviciului Terenuri

Lt. C-dor av. ss. I. Stănculescu

No. 2972.

Publicată în Monitorul Oficial No. 203, din 3 Septembrie 1937.

Pentru încălzirea lămpilor de radio întrebuințați

BAETRIILE „DURA-OPTIMA“

(ACUMULATORI USCAȚI)

Vă dispensați de „încărcare“ și de îngrijire. Se găsesc la toți revânzătorii. Informațiuni tehnice primiți dela DURA S. A. Timișoara.

871 (6—10)

Ministerul Aerului și Marinei

Direcțiunea Domeniilor și Infrastructurii Serv. Terenuri

E R A T A

Privind Inaltul Decret Regal de Expropriere No. 2126, publicat în Monitorul Oficial No. 1236, din 12 Iunie 1937.

Prezenta Erată se află publicată în M. O. No. 246, din 25 Oct. 1937.

La poziția No.	se va considera No. topografice
No. 1	574
"	573
No. 2	572
"	571
"	570
No. 3	567
"	568
"	569
No. 4	564/2
"	565/2
"	563/3/2
"	566/2
No. 5	564/1
"	563/1
"	563/3/1
"	566/1
No. 6	563/1
"	562/2
"	562/2
"	562/1
No. 7	560
"	561
"	555/1
"	555/2
"	556
"	554/5
"	553/5
"	553/4/2
"	554/4/2
"	553/2
"	553/1/1
"	554/1/1
No. 8	553/4/1
"	554/4/1
"	554/2
No. 9	553/3
"	554/3/1
"	553/1/2
"	554/1/2
No. 10	552
No. 11	551
No. 12	550/2
"	549
"	550/1
"	548
No. 13	547/1
"	539/1
No. 14	539/2
No. 15	540
"	541/1
No. 16	541/2
No. 17	542/1 a
No. 18	542/1 b
No. 19	542/2
No. 20	543
No. 21	544
No. 22	545/4
No. 23	545/1
"	545/2
No. 24	545/3 a
"	545/3 b
No. 25	361/2
No. 26	361/3
No. 27	361/4/2/2
No. 28	361/4/1
No. 29	361/4/2/1
No. 30	361/5
No. 31	361/6
No. 32	361/7
No. 33	361/8
No. 34	361/9/1
No. 35	361/9/2
No. 36	

La poziția No.	se vor considera No. topografice
No. 37	361/10
"	361/11
No. 39	361/14
No. 40	361/15
No. 41	361/16
No. 42	361/17
No. 43	361/18
No. 44	359
"	360
"	357
"	358
No. 46	356/1/2
"	356/2
No. 47	356/1/1
"	355/1
"	355/2
No. 48	354/1/2
"	354/2
"	354/1/1
No. 49	351/2 a
No. 50	361/2 b
No. 51	89
"	90
"	91
"	92
No. 52	93
"	85
No. 53	86
"	94
No. 54	95
"	96
No. 55	97
"	98
No. 56	99
"	100
No. 57	101
No. 58	102/1
"	103/1
No. 59	104/1
"	102/2
No. 60	103/2
"	104/2
"	105/1
No. 61	105/2
"	106
No. 62	107
"	108/2
"	108/1
"	109
No. 63	110
"	111
No. 64	112
No. 65	113
No. 66	114
"	115/2
No. 67	118
"	115/3
No. 68	117
"	115/1
No. 69	116
"	83/3
No. 70	361/1
"	83/1
No. 71	83/2
No. 72	361/12
No. 73	361/13
No. 74	87
No. 75	88
"	351/1
No. 76	349
No. 77	472/1
No. 78	472/2
"	471/1
"	471/2
"	471/3
"	471/4
"	2856 A.
"	2857
"	2860
"	2856/1
"	2856/2
"	2855/1
"	2855/2
No. 79	2854
No. 80	

p. conformitate INDESCIFRABIL

Anunț

Plugari cari vreți să presați ulei din floarea soarelui, bostani sau alte oleaginoase, cereți dela dl primar o adeverință.

Fără adeverință conform legii nu iertat a preface semințele în ulei. Tipărituri de adeverințe obțineți la noi gratuit.

Cu ajutorul mașinelor noastre moderne obținem relativ un procent mare din semințele presate.

Pe lângă aceasta avem toată grija de curățenie.

Rugăm să duceți pe familie cel puțin 4—5 ferdele.

Sâmbăta din cauza curățirii mașinelor nu lucrăm.

Prima Fabrică de Ulei
Blaj, cartier Berc

998 1-2

Corpul Portăreilor Trib. Tr. Mică

Nr. 604—1937

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărei prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 2763—1931 a judecătorei mixte Blaj în favorul reclamantului Banca Târnaveană S. A. Blaj repr. prin avocatul Dr. Ludovic Eseyedi pentru încasarea creanței de 6008 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 18 Decembrie 1937 orele 10 p. m. la fața locului în Cisteiul Româa, domiciliul urmăritorilor unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: 1 bucătărie de vară, 1 car pt. vite, 1 stup cu coșniță și 3 butoaie în valoare de 8900 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Dat în Dumbrăveni, la 18 Noembrie 1937.

897 (1—1)

Portărei: ZAIȚA

Corpul Portăreilor Trib. Tr. Mică

No. 91—1936

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărei prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 570—1931 a judecătorei mixte Blaj în favorul reclamantului Banca Târnaveană S. A. Blaj repr. prin avocatul Dr. Lud. Eseyedi din Blaj pentru încasarea creanței de 4635 lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 15 Decembrie 1937 orele 11 a. m. la fața locului în Cergăul Mare, dom. urm. unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 1 șopru, 1 coșer, 1 coteț, 2 vaci 1 mânăzată și 2 lavite în valoare de 16100 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Dat în Dumbrăveni la 17/XI 1937.

898 (1—1)

Portărei: ZAIȚA

Corpul Portăreilor Trib. Tr. Mică

No. 85—1937

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărei prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 6010—1930 a judecătorei mixte Blaj, în favorul reclamantului Banca Târnaveană s. a. Blaj, repr. prin avocatul Dr. Lud. Eseyedi Blaj pentru încasarea creanței de 1049 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 16 Decembrie 1937 orele 3 p. m. la fața locului în Cergăul-Mare, domiciliul urmăritorilor, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2 cotețe, 2 vite de

de bivoli, una șură cu pais și un porc-Basna în valoare de 4800 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Dat în Dumbrăveni, la 18/XI 1937.

899 (1—1)

Portărei: ZAIȚA

Corpul Portăreilor Trib. Tr. Mică

No. 88—1937.

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef Portărei prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 1193—1931

a judecătorei mixte Blaj în favorul reclamantului Banca Târnaveană s. a. din Blaj repr. prin avocatul Dr. Ludovic Eseyedi pentru încasarea creanței de 4055 lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 20 Decembrie 1937 orele 11 p. m. la fața locului în Cergăul Mare dom. urm. unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 5 porci 2 vaci, 4 oi, un car, 1 coșer, 1 coteț și 4 rațe în valoare de 15700 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Dumbrăveni, la 20 Noembrie 1937.

900 (1—1)

portărei ZAIȚA

Rinichiul trebuie să funcționeze,

dacă el se îmbăcșește, tot organismul este în pericol

Excesele, oboseala, influențează asupra acestui filtru delicat care este rinichiul; dacă deșeurile se îngreșădesc, el se congestionează și elimină cu greutate.

Rinichiul este deci unul din primele organe susceptibile de a se congestiona, trebuind să filtreze în fiecare zi o cantitate de 130 litri de sânge.

Congestia renală ocazională cauzează multe turburări; o găsim la începutul oricărei nefrite acute.

Eu este prima leziune a aparatului urinar. Rinichiul este roșu, tumefiat, sporit de volum; el este blocat și nu mai poate asigura în mod perfect depurajia urinară a organismului.

Urodonal în acest caz, este indispensabil. Este o mare prudență de al administra dela începutul crizei, pentru a restabili circulația renală.

AVANTAJELE produsului URODONAL

1. URODONAL, nu obștește organismul
2. URODONAL, nu cere o dietă specială
3. Se ia în orice timp al anului

Cumpărând flaconul triplu realizați o economie de 25%, asupra prețului a 4 flacoane mici.

În memoriul său asupra „Morții subite prin rinichi”, Doctorul Raynaud, fost Medic Șef al Spitalului Militar, a demonstrat într-un mod peremptoriu că se poate muri subit prin rinichi, mult mai adeseori decât s'ar crede. El a declarat: „Experiența de toate zilele a dovedit că Urodonal se bucură nu numai de calitatea de a dizolva acidul uric, de maximum de energie și de inocuitate, însă el mai posedă, și multe alte calități. Prin diureza notabilă ce o provoacă, el întregine mai întâi permeabilitatea filtrului renal pe care îl spală neîntrerupt și-l pune la odăpost de arterioscleroză.

„Ori de câte ori este locul, pentru un practician, de a bănui o uremie amenințătoare, fie că rinichiul sau inima suferă singure în cauză, sau că ambele aceste organe să fie stinse, el se va gândi la Urodonal. Este o adevărată asigurare contra morții subite ce îl va permite să contracțeze prin administrarea sa.

Doctor RAYNAUD,
fost Medic Șef al Spitalului Militar

LA FARMACII ȘI DROGUERII

ESTE UN PRODUS CHATELAIN, MARCA DE ÎNCREDERE

A apărut

A apărut!

Calendarul dela Blaj pe 1938

care cuprinde, pe lângă toate celea ce se cer dela un calendar, și nelipsitul *Indreptar Bisericesc* pentru cantori și preoți, cu tipicul tuturor duminecilor și sărbătorilor de peste an.

Apoi o bogată parte pentru „*învățătură și petrecere*” cu îndemnuri creștinești, sfaturi folositoare la toate trebuințele, povestiri, poezii, glume și numeroase chipuri din țară și din toată lumea.

Mai ieftin ca totdeauna!

În acest an, plin de necazuri și de poveri, am ținut seamă de lipsa de bani a cetitorilor și am satorit prețul calendarului popular, la **12 Lei exemplarul**. Cine-l cere prin poștă, va mai trimite doi Lei pentru spese. Și omul cel mai necăjit poate rupe dela necazurile sale un preț așa de neînsemnat. Calendarul anului acesta e cu mult mai bogat decât în alți ani, și cu mai multe chipuri.

Pe așteptare, nu putem trimite calendare!

Cine dorește să aibă calendăr frumos și ieftin, să ceară dela **Redacția și Administrația „Unirea Poporului”, Calendarul dela Blaj**, care-i prietenul cel mai bun al fiecărui creștin.